

PRESSEMEDDELELSE

Selvmondsadfærd blandt danske veteraner 1992-2013

Center for Selvmordsforskning udgiver nu resultaterne af forskningsprojektet "Selvmordsadfærd blandt danske veteraner 1992-2013- Beskyttende og belastende forhold". Forskningsprojektet er en opfølgning på en tidligere undersøgelse om selvmordsadfærd blandt udsendte danske soldater.

Forskningsprojekt belyser beskyttende og belastende faktorer for selvmords- tanker og selvmordsadfærd blandt 29.774 danske soldater udsendt i perioden 1992-2013. Resultaterne bygger på en registerundersøgelse samt en interviewundersøgelse.

Resultaterne har afdækket, at de 40+ årige ved første udsendelse er betydelig mindre udsatte for selvmordsforsøg end de 19-24 årige. Risikoen for selvmordsforsøg er også lavere blandt soldater med 3 eller flere udsendelser sammenlignet med soldater med kun én udsendelse. Endelig er risikoen for selvmord betydelig lavere blandt soldater udsendt til Afghanistan sammenlignet med soldater udsendt til Balkan.

I forhold til selvmordsforsøg viser resultaterne, at 298 soldater har forsøgt at tage deres eget liv én eller flere gange i perioden 1995-2013. 96,0 % af dem er mænd, mens 4,0 % er kvinder. 29,5 % havde deres første selvmordsforsøg i alderen 18-24 år, mens ca. 13 % havde deres første forsøg før de fyldte 18 år. Lidt over 10 % var over 40 år, da de første gang forsøgte at begå selvmord. Over en tredjedel (36,2 %) forsøgte før de blev udsendt første gang. 43,9 % af selvmordsforsøgene efter første udsendelse sker inden for de første 5 år, mens resten sker 6 år eller senere.

47 soldater har begået selvmord i perioden. Af disse har over 20 % et registreret selvmordsforsøg inden. Det er udelukkende mandlige soldater, som har begået selvmord.

Gennem interview med ni soldater har forskningsprojekt også belyst beskyttende og belastende faktorer for selvmordsadfærd udtrykt af målgruppen selv – nemlig de tidligere udsendte soldater.

Blandt de faktorer, som soldaterne selv påpeger beskytter dem mod selvmordsadfærd, nævner mange familiens betydning. Tryghed i familien og børn, som er afhængige af soldaternes omsorg, kan beskytte soldater mod selvmordsforsøg. Relationer, som veteranen kan snakke med om det, han har oplevet under udsendelse, er ligeledes beskyttende. Ethiske overvejelser om selvmord som en løsning på problemerne og følelsen af, at der er sammenhæng og

**Kontaktperson: Centerleder, Ph.D. Lilian Center for Selvmordsforskning.
Søndergade 17, 5000 Odense C. www.selvmordsforskning.dk
mail: lz@cfsmail.dk - tlf. 66138811 - mobil 22757532**

mening med det, soldaten har foretaget sig under udsendelse i forhold til de værdier, vedkommende prioriterer højt, beskytter mod selvmordsforsøg. Anerkendelse fra samfundets side af overfor den indsats, soldaten har ydet, er meget vigtig.

Mange soldater nævner magtesløshed som en belastende faktor. Ubegribelige og uforståelige beslutninger i Forsvaret og samfundet samt Forsvarets og samfundets manglende håndtering af psykiske vanskeligheder bliver også anført som belastende. Hovedparten af veteranerne føler de i stor grad er overladt til dem selv efter endt udsendelse, hvor det samtidigt kan være svært at få den hjælp, de behøver. Det medfører mistillid til systemet. Afsluttende har en del soldater også oplevet manglende sammenhæng og mening samt manglende overensstemmelse mellem livsværdier og krav til livet under de missioner, de har været udsendt til. Hvis soldaterne har været tilskuere til umenneskelige handlinger, uden at de kunne gribe ind, er dette stærkt belastende for selvmordstanker og selvmordsadfærd. Det er ligeledes belastende for de soldater, som stadig er i Forsvaret, at de erfarer, at der er manglende information fra ledelsens side om fremtiden.